

Sygn. akt V KO 99/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. J. S.**,
o rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w trybie art. 545 § 3 k.p.k.
w dniu 30 marca 2022 r.,
wniosku skazanej w przedmiocie wznowienia postępowania
w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt III K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

M.J.S. w piśmie z dnia 12 grudnia 2021 r., zwróciła się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt III K (...). W uzasadnieniu podniosła, że domaga się wznowienia postępowania, nie precyzując jednak podstawy prawnej tego żądania (w piśmie wskazano zarówno art. 541 § 1 k.p.k., jak i art. 425 § 1-3 k.p.k.). Pismo wnioskodawczyni zostało sporządzone w sposób chaotyczny i jest w niektórych fragmentach nieczytelne. Próba odczytania jego treści prowadzi do wniosku, że skarżąca powołuje się na:

1. postępowanie Prokuratury Regionalnej w P. w sprawie R. G. i innych w kontekście nagrań,
2. naruszenie prawa skazanej do realnej i rzeczywistej obrony w toku postępowania przed Sądem I instancji poprzez udostępnienie akt osobie niebędącej stroną,
3. postanowienie Prokuratury Rejonowej w Ś. w przedmiocie fałszywych zeznań w sprawach z jej udziałem, co ma dotyczyć spraw III K (...) Sądu Okręgowego w P., VIII K (...) Sądu Rejonowego w P., VII K (...) Sądu Rejonowego w P., II K 22... [sygnatura nieczytelna – uwaga SN] Sądu Rejonowego w P.,
4. popełnienie przestępstwa z art. 282 k.k. dotyczącego pobierania opłat od pacjentów za leki udostępnione nieodpłatnie,
5. treść artykułów naukowych skazanej i ich nowatorstwo naukowe w kontekście wiarygodności wypowiedzi jednego ze świadków,
6. wniosek złożony do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczący nielegalnych podsłuchów i nagrań,
7. popełnienie przestępstwa zgwałcenia skazanej i molestowania jej syna,
8. swój stan zdrowia i sytuację zawodową.

Do wniosku skazana nie załączyła żadnej dokumentacji na poparcie swoich twierdzeń.

W piśmie uzupełniającym z dnia 16 stycznia 2022 r. wnioskodawczyni powołała się na art. 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i wskazała, że upatruje podstawy dla swojego wniosku w „prawie do skutecznej skargowości”, wywiedzionej przez nią z przepisów tej Konwencji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanej M. J. S. jest oczywiście bezzasadny, dlatego należało odmówić jego przyjęcia (art. 545 § 3 k.p.k.).

Skazana już dwukrotnie ubiegała się o wznowienie postępowania w tej sprawie. Postanowieniem z dnia 22 lipca 2020 r., w sprawie o sygn. akt V KO 19/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanej wobec jego oczywistej bezzasadności. We wskazanym postępowaniu J. M. S. podnosiła, że podstawą jej wniosku jest uchybienie w procedowaniu Sądu Apelacyjnego, naruszające jej

prawo do obrony, a polegające na nieuwzględnieniu jej wniosku o doręczenie apelacji obrońcy i odroczenie rozprawy celem umożliwienia zapoznania się argumentacją obrońcy. Podnosiła też niewłaściwą obsadę sądu, wiążąc ją z wadliwością postępowania dowodowego polegającą na niezasadnym oddaleniu wniosków dowodowych oraz wadliwością ustaleń faktycznych. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r., V KZ 34/20.

Postanowieniem z dnia 19 października 2021 r., sygn. akt V KO 67/21, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia kolejnego wniosku skazanej. Tym razem wnioskodawczyni wskazała na szereg dokumentów, powiązanych z jej sprawą, a dotyczących: jej pracy na terenie USA z młodzieżą prezentującą defekty osobowości, spraw finansowych znajdujących odzwierciedlenie w rachunkach bankowych, stanu jej zdrowia, bliżej nieokreślonego postępowania sądowego, kontaktów z doradcą Prezydenta USA, oceny poziomu jej przygotowania zawodowego w zakresie tłumaczeń poświadczonej przez instytucję Federacji Rosyjskiej, okoliczności popełnienia przestępstwa na szkodę jej syna, z wątkami międzynarodowymi, podpisania umowy wydawniczej na książkę na terenie Londynu, korespondencji z instytucjami rządowymi USA. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2021 r., V KZ 52/21.

Prawidłowość wyroku Sądu Okręgowego w P., zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 lipca 2019 r. (sygn. akt II AKa (...)) była także oceniana w postępowaniu kasacyjnym, zainicjowanym przez obrońcę M. J. S.. Sąd Najwyższy oddalił kasację w tej sprawie jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z dnia 30 lipca 2019 r., V KK 228/19.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku niepochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (adwokat, radca prawny, radca Prokuraturii Generalnej RP) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Taki właśnie charakter, a więc oczywiście bezzasadny, ma wniosek złożony obecnie przez skazaną J. M. S..

Zawarte na wstępie wniosku powołanie się na art. 541 § 1 k.p.k. może sugerować, że skazana domaga się wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., tj. w wyniku sytuacji, gdy w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Lektura treści wniosku nie pozwala jednak na ustalenia, jakiego to przestępstwa dopuszczono się w związku z postępowaniem karnym prowadzonym wobec skazanej. Dodatkowo, zgodnie z art. 541 § 1 k.p.k., czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. Toteż w wypadku powołania się na przepis art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. jako podstawę wznowienia postępowania, wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2021 r., IV KO 2/21). Skazana w żadnym miejscu nie wskazuje na konkretne orzeczenie, które mogłoby stanowić podstawę wznowienia w myśl art. 541 § 1 k.p.k., powołując się wyłącznie ogólnie albo na fakt popełnienia przestępstw, albo na fakt dopiero zainicjowania postępowań w ich przedmiocie.

Niezależnie od powyższego, równoprawną przesłanką wznowienia dotyczącą popełnienia przestępstwa w toku postępowania jest konieczność wykazania, chociażby potencjalnego, wpływu tego przestępstwa na treść orzeczenia. Tymczasem wniosek skazanej takich okoliczności w żadnym przypadku nie precyzuje i nie sposób ich wywieść chociażby z kontekstu zawartego we wniosku stanowiska skazanej. Mając na względzie, że M. J. S. przypisano popełnienie oszustw, polegających na czerpaniu korzyści majątkowych na skutek wprowadzenia w błąd określonych osób co do uzyskania grantu Departamentu Edukacji Rządu Federalnego USA, który w rzeczywistości nie istniał, to w żadnym miejscu swojego wniosku skazana nie powołuje się na nowe okoliczności (nowe

fakty lub dowody), które zmierzałyby do wykazania, że przedmiotowy grant jednak istniał, a ona nie wprowadziła w błąd pokrzywdzonych.

Okoliczności podnoszone w punkcie 5 wniosku nie korespondują z żadną z przesłanek wznowienia postępowania. Zawarte tam uwagi, dotyczące nowatorskości działalności naukowej skazanej, zostały poczynione celem wykazania wiarygodności jednego ze świadków. Tymczasem postępowanie wznowieniowe nie służy do ponownej oceny dowodów już zgromadzonych w sprawie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2021 r., V KZ 46/21). Niejako na marginesie można zauważyć, że wywody skazanej mają potwierdzać wypowiedzi J. F., którego wszelkie zeznania w sprawie zostały ocenione jako wiarygodne (k. 4688, s. 19 uzasadnienia wyroku Sądu I instancji).

Nie może stanowić podstawy wniosku także argumentacja zawarta w punkcie 2, dotyczącym naruszenia prawa do obrony skazanej. Z lektury pisma wynika, że skazana powołuje się na udostępnienie akt sprawy osobie niebędącej stroną postępowania. Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie ograniczają kręgu osób, którym przysługuje wgląd w akta sprawy do stron postępowania, np. art. 156 § 1 k.p.k. daje taką możliwość „innym osobom” (innym niż strony, obrońcy i pełnomocnicy). Niemniej jednak, podobnie jak przy rzekomym naruszeniu prawa do obrony skazanej wskazanym w sprawie V KO 19/20, nawet gdyby sugerowane uchybienie zaistniało, to nie jest to co do zasady tego rodzaju naruszenie prawa, które mogłoby stanowić podstawę wznowienia postępowania.

Wskazanie z punktu 8, dotyczące obecnej sytuacji skazanej, pozostaje zupełnie irrelevantne z punktu widzenia przesłanek wznowienia postępowania karnego.

Podsumowując, wniosek skazanej jest oczywiście bezzasadny, toteż należało odmówić jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.